

STANOVISKO EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY

zo 16. apríla 2004

na žiadosť Rady Európskej únie k návrhu nariadenia Rady o medailách a žetónoch, ktoré sa podobajú eurominciam**(KOM(2004) 39 v konečnom znení)****(CON/2004/13)**

(2004/C 134/07)

1. Európska centrálna banka (ECB) prijala 16. februára 2004 žiadosť Rady Európskej únie o poskytnutie stanoviska k návrhu nariadenia Rady o medailách a žetónoch, ktoré sa podobajú eurominciam (ďalej len „navrhované nariadenie“).
2. Právomoc ECB zaujať stanovisko je založená na článku 123 ods. 4 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva. V súlade s prvou vetou článku 17.5 rokovacieho poriadku Európskej centrálnej banky prijala Rada guvernérov toto stanovisko.

výrobu a predaj takých medailí a žetónov, ktoré majú určité vizuálne vlastnosti alebo majú určitú veľkosť podobnú veľkosti euromincí, ako aj ich dovoz a distribúciu na účely predaja alebo na iné komerčné účely. ECB podporuje potrebu ďalších krokov na úrovni spoločenstva v tejto oblasti a víta skutočnosť, že Komisia sa rozhodla upraviť túto oblasť prostredníctvom nariadenia. Tento prístup zabezpečí harmonizované uplatňovanie ochranných pravidiel stanovených v navrhovanom nariadení v rámci Európskej únie a dostatočne zabezpečí rovnaké podmienky pre všetky hospodárske subjekty, ktoré sa zaoberajú výrobou, distribúciou, dovozom alebo predajom medailí a žetónov. Okrem toho sa ECB domnieva, že prijatie navrhovaného nariadenia je vhodným opatrením na zabezpečenie integrity euromincí ako platobného prostriedku.

Všeobecné úvahy

3. Podľa dôvodovej správy Komisie navrhované nariadenie upravuje používanie výrazov „euro“ a „eurocent“, ako aj symbolu eura (€) na kovových predmetoch, ktoré vyzerajú ako mince a/alebo majú technické vlastnosti mincí (medaily a žetóny) a vymedzuje stupne podobnosti s euromincami, ktoré by mali byť pri medailách a žetónoch zakázané. Účelom navrhovaného nariadenia je chrániť širokú verejnosť pred podvodmi a zámienou s euromincami, pretože široká verejnosť by sa mohla domnievať, že medaily a žetóny sú zákonným platidlom, ak by na nich boli uvedené slová „euro“ alebo „eurocent“ alebo symbol eura, a medaily alebo žetóny by sa mohli neoprávnené používať v automatoch na mince, ak by ich veľkosť a vlastnosti boli podobné veľkosti a vlastnostiam euromincí. Navrhované nariadenie zároveň stanovuje rovnaké podmienky pre výrobu takýchto medailí a žetónov. ECB súhlasí s cieľmi, na ktorých sa navrhované nariadenie zakladá, a zdieľa obavy týkajúce sa rizík zámieny a/alebo podvodu, ktoré vznikajú pri medailách a žetónoch podobajúcich sa eurominciam.
4. ECB si je vedomá toho, že navrhované nariadenie vyplýva z hodnotenia Komisie, že sú potrebné ďalšie kroky na úrovni spoločenstva, ako sa uvádza v poslednej vete článku 3 odporúčania Komisie 2002/664/ES z 19. augusta 2002 o medailách a žetónoch, ktoré sa podobajú eurominciam (ďalej len „odporúčanie“) (1). Navrhované nariadenie zakáže

Podrobné úvahy

5. Navrhované nariadenie začína stanovením súboru definícií. ECB poznamenáva, že definícia „medailí a žetónov“ uvedená v článku 1 písm. c) navrhovaného nariadenia je lepšia ako definícia v článku 1 písm. c) odporúčania. Nová definícia predovšetkým výslovne vylučuje zo svojho rozsahu platničky určené na razenie mincí. Okrem toho teraz zahŕňa aj medaily a žetóny, ktoré majú technické vlastnosti mincí, a nie len tie, ktoré vyzerajú ako mince. ECB v tejto súvislosti víta presnosť a široký rozsah pôsobnosti novej definície „medailí a žetónov“, ktorá poskytuje právnu istotu a umožní efektívne uplatňovanie navrhovaného nariadenia.
6. Čo sa týka zoznamu určených orgánov uvedených v prílohe II, ECB síce pripúšťa, že je pravdepodobné, že určené národné orgány budú orgánmi členských štátov zodpovednými za razenie mincí, domnieva sa však, že členské štáty by mohli chcieť určiť iné orgány na účely navrhovaného nariadenia. ECB preto navrhuje, aby členské štáty po prijatí navrhovaného nariadenia uviedli svoje „určené orgány“.

(1) Ú. v. ES L 225, 28.8.2002, s. 34.

7. ECB víta definíciu „referenčného pásma“ uvedenú v článku 1 písm. g) navrhovaného nariadenia odkazom na význam uvedený v oddieli 1 prílohy III. Oddiel 1 písm. a) vymedzuje referenčné pásmo pre veľkosti medailí a žetónov ako „súbor kombinácií medzi hodnotami priemeru a hodnotami výšky hrany patriacimi do referenčného rozsahu pre priemer a referenčného rozsahu pre výšku hrany.“ Oddiel 1 písm. b) a c) obsahuje technické špecifikácie „referenčného rozsahu pre priemer“ a „referenčného rozsahu pre výšku hrany“. ECB sa domnieva, že zahrnutie definície „referenčného pásma“ do navrhovaného nariadenia posilňuje právnu istotu pri uplatňovaní navrhovaného nariadenia, pretože stanovuje technické špecifikácie na určenie zakázaných medailí a žetónov, a preto umožňuje širokej verejnosti, najmä výrobcom a maloobchodníkom, aby si boli vedomí svojich zákonných povinností pri výrobe a predaji medailí a žetónov.
8. ECB víta ochranné ustanovenia uvedené v článku 2 navrhovaného nariadenia. Tieto zahŕňajú situácie, kedy by medaily alebo žetóny mohli byť z dôvodu svojho vzhľadu alebo z dôvodu svojej veľkosti zamenené za skutočné euromince. ECB najmä poznamenáva, že článok 2 písm. a) a b) jasne rozlišuje medzi medailami a žetónmi, na ktorých sú uvedené výrazy „euro“, „eurocent“ alebo symbol eura, a medzi tými, ktoré jednoducho spadajú do referenčného pásma bez ohľadu na to, či sú na nich takéto výrazy alebo symbol uvedené. V tejto súvislosti sa javí zákaz výroby a predaja, ako aj dovozu a distribúcie obdivoch kategórií medailí a žetónov na účely predaja alebo na iné komerčné účely dostatočný na to, aby sa predišlo akémukoľvek riziku zámény širokou verejnosťou. Tie isté úvahy o predchádzaní akémukoľvek riziku zámény sa vzťahujú na zákaz v článku 2 písm. c) navrhovaného nariadenia týkajúci sa medailí a žetónov, ktoré majú na povrchu akýkoľvek výtvarný návrh, ktorý sa „podobá ktorémukoľvek z národných výtvarných návrhov na lícných stranách alebo na spoločných rubových stranách euromincí, alebo majú identický alebo podobný dizajn hrany dvojeurovej mince.“ ECB poznamenáva, že odkaz na „symbol podobný symbolu eura v spojení s uvedením nominálnej hodnoty“, ako sa uvádza v článku 2 písm. b) odporúčania, nie je zahrnutý do článku 2 navrhovaného nariadenia. ECB by odporúčala tento odkaz v navrhovanom nariadení ponechať, pretože použitie takýchto symbolov by mohlo širokú verejnosť takisto myliť. ECB je presvedčená, že uvedenie tohto odkazu by rozšírilo rozsah pôsobnosti a zvýšilo efektívnosť ochranných ustanovení.
9. Článok 3 navrhovaného nariadenia zavádza výnimky z ochranných opatrení, ktoré sú analyzované vyššie. ECB poznamenáva, že toto ustanovenie sa vzťahuje len na medaily a žetóny, pri ktorých nemôže dôjsť k zámene s euromincami buď preto, že ich veľkosť nespadá do referenčného pásma, aj keď sú na nich uvedené výrazy „euro“ alebo „eurocent“ alebo symbol eura bez uvedenia nominálnej hodnoty, alebo preto, že majú iný tvar alebo zloženie, aj keď ich veľkosť spadá do referenčného pásma. ECB si je vedomá toho, že takéto medaily a žetóny sú považované za medaily a žetóny, ktoré môžu predstavovať len nepatrné riziká zámény, a mali by byť povolené.
10. Článok 4 navrhovaného nariadenia stanovuje systém výnimiek vo forme povolení, ktoré udeľujú určené orgány v členských štátoch, kde sa medaila alebo žetón vyrába, alebo po prvýkrát dováža, alebo Komisia v prípade žiadostí tretích krajín. ECB poznamenáva, že povolenia udelené podľa článku 4 ods. 1) by povolili použitie výrazov „euro“ alebo „eurocent“ v kontrolovaných podmienkach používania v prípadoch, kedy neexistuje riziko zámény. Článok 4 ods. 1 však neustanovuje konkrétne výnimky, ktoré by oprávňovali používanie symbolu eura. ECB nevidí žiadne opodstatnené dôvody na rozlišovanie medzi používaním symbolu eura a medzi používaním výrazov „euro“ a „eurocent“. Okrem toho sa dôvodová správa Komisie v súvislosti s článkom 4 ods. 1 výslovne odvoláva na konkrétne výnimky z článku 2 písm. a), keď okrem iného „použitie ... symbolu eura je praktické“. ECB preto odporúča zahrnutie odkazu na symbol eura do článku 4 ods. 1 navrhovaného nariadenia. ECB si je takisto vedomá toho, že ak sa takéto povolenie udelí, príslušný hospodársky subjekt členského štátu musí byť jasne identifikovateľný na povrchu medaily alebo žetónu a na lícnej alebo rubovej strane medaily alebo žetónu sa musí vyraziť označenie „Nie je zákonným platidlom“. V tejto súvislosti by ECB odporúčala, aby článok 4 ods. 1 obsahoval odkaz na minimálnu veľkosť slov „Nie je zákonným platidlom“, pretože pri neuvedení takejto špecifikácie existuje riziko, že by sa mohli použiť sotva čitateľné písmená. Okrem toho ECB poznamenáva, že povolenia, ktoré sa majú udeľovať podľa článku 4 ods. 2, sa týkajú medailí a žetónov, ktorých veľkosť spadá do referenčného pásma, za predpokladu, že neexistuje riziko zámény a že sú splnené podmienky týkajúce sa kombinácií priemeru a výšky hrany a kombinácií priemeru a vlastností kovu. ECB nemá žiadne námietky voči systému výnimiek zavedenému článkom 4 navrhovaného nariadenia, pretože medaily a žetóny, ktoré sú povolené podľa tohto systému, musia spĺňať prísne vizuálne a fyzikálne podmienky s cieľom vylúčiť akékoľvek možné riziko zámény.

11. ECB berie na vedomie, že článok 4 ods. 3 navrhovaného nariadenia udeľuje určenému orgánu členského štátu alebo Komisii, v závislosti od prípadu, právomoc vyhlásiť, či je výtvarný návrh podobný niektorému z národných výtvarných návrhov na lícnych stranách euromincí alebo spoločnej rubovej strane euromincí alebo dizajnu hrany dvojeurovej mince. Aj keď ECB víta obsah tohto ustanovenia, chcela by upozorniť Radu na skutočnosť, že to nepredstavuje výnimku z ochranných ustanovení uvedených v článku 2 navrhovaného nariadenia, ale skôr deklaratórnu právomoc priznanú buď orgánom členských štátov, alebo Komisii. V záujme právnej jasnosti a právnej istoty pri uplatňovaní navrhovaného nariadenia by ECB odporučila premiestniť tretí odsek z článku 4 do článku 2.
12. ECB berie na vedomie, že článok 5 ods. 2 navrhovaného nariadenia obsahuje prechodné ustanovenie, ktoré umožňuje, aby sa medaily a žetóny vydané pred nadobudnutím účinnosti navrhovaného nariadenia, ktoré nie sú v súlade s jeho ustanoveniami, mohli naďalej používať najneskôr do konca roku 2012. ECB si je vedomá toho, že toto ustanovenie je nevyhnutné na splnenie oprávnených očakávaní vlastníkov alebo držiteľov takýchto medailí a žetónov.
13. ECB berie na vedomie, že článok 6 navrhovaného nariadenia zaväzuje členské štáty, aby do 1. januára 2005 prijali účinné, primerané a odrádzajúce právne a správne predpisy o sankciách uplatňovaných pri porušeníach navrhovaného nariadenia. ECB víta toto ustanovenie, pretože prijatie právneho rámca pre sankcie na úrovni členských štátov je nesporne potrebné na zabezpečenie efektívneho uplatňovania ustanovení navrhovaného nariadenia.

Vo Frankfurte nad Mohanom 16. apríla 2004

Prezident ECB
Jean-Claude TRICHET